

Skólanámskrá

Leikskólinn Hnoðraholt

Með tilliti til Aðalnámskrár leikskóla 2011
Endurskoðuð 2021

Efnisyfirlit

Inngangur	3
Um leikskólann	3
Táknbirting leikskólans.....	3
Skólaföt	3
Skólasöngur.....	4
Hjallavefurinn: www.hjalli.is	4
Gildi skólans og hugmyndafræðilegar áherslur	4
Skólastefna sveitarfélags.....	4
Hjallastefnan í hnotskurn	5
Kynjanámskrá Hjallastefnunnar.....	5
Lotur.....	6
Meginreglur.....	7
Grunnþættir menntunar	8
Læsi.....	8
Sjálfbærni	9
Lýðræði og mannréttindi.....	9
Jafnrétti	10
Heilbrigði og velferð.....	10
Sköpun	11
Samþætt og skapandi leikskólastarf.....	12
Læsi og samskipti	12
Heilbrigði og vellíðan	13
Sjálfbærni og vísindi	13
Sköpun og menning	14
Fjölskyldan og leikskólinn.....	15
Sérkennsla.....	15
Leiðarljós leikskóla.....	16
Mat og eftirlit	17

Inngangur

Skólanámskrá leikskólans Hnoðrahólts er leiðarvísir um starfsemi hans. Skólanámskráin gefur fyrirheit um það hvernig leikskólinn muni vinna að þeim uppeldismarkmiðum sem hann hefur sett sér. Skólanámskrá þjónar einnig þeim tilgangi að vera upplýsingaveita til starfsmanna, foreldra, rekstraraðila og annarra hagsmunaaðila skólans.

Samkvæmt lögum er leikskólastýra, Ragnhildur Ólafsdóttir, ábyrg fyrir gerð skólanámskrár. Að vinnslu skólanámskrár leikskólans Hnoðrahólts kom starfsfólk leikskólans og foreldraráð. Að auki komu fulltrúar Hjallastefnunnar ehf. að þeim þáttum námskrárinnar sem eru sameiginlegir öllum leikskólum Hjallastefnunnar.

Um leikskólann

Leikskólinn Hnoðraholt er staðsettur við Vífilsstaðaveg 123 í Garðabæ og hefur starfað frá árinu 2016. Rekstraraðili leikskólans er Hjallastefnan ehf. samkvæmt þjónustusamningi við Garðabæ. Framkvæmdastjóri Hjallastefnunnar ehf. er Katrín Dóra Þorsteinsdóttir. Leikskólastjóri Hnoðrahólts er Ragnhildur Ólafsdóttir. Umsjón með sérkennslu hefur Ragnhildur Ólafsdóttir og ráðgjafar skólans eru starfsmenn Hjallastefnunnar á hinum ýmsu sviðum. Leikskólinn nýtur að auki sérfræðiaðstoðar sveitarfélags við sérkennslu.

Í leikskólanum Hnoðraholti eru um 94 börn. Starfsfólk er 31 talsins. Húsnæði skólans er 620 m² og skiptist hann í 6 kjarna. Þrír drengjakjarnar eru í skólanum og þrír stúlknakjarnar. Yngstu börn leikskólans geta samkvæmt samningi verið 9 mánaða og þau elstu eru hjá okkur til 5 ára aldurs. Leikskólinn er opinn frá kl. 7:45 á morgnana til 16:30 síðdegis og er dvalartími barnanna mismunandi.

Gjaldskrá leikskólans Hnoðrahólts er sú sama og á öðrum leikskólum í Garðabæ. Umsóknir um leikskóladvöl fara fram í gegnum Fræðsluskrifstofu Garðabæjar.

Táknbirting leikskólans

Meðal tákna leikskólans bæði inn á við og út á við eru m.a. merki Hjallastefnunnar og fáni, skólabúningar barna og starfsfólks og skólasöngur Hjallastefnunnar. Hjallastefnumerkið er hannað af höfundum Hjallastefnunnar í samvinnu við foreldri í einum af skólum okkar. Merkið myndar H með þaki sem er alþjóðlegt tákn Bliss-kerfisins fyrir „skjól“. Stúlka og drengur eru í sitt hvorum hlutanum sbr. kynjauppeldi Hjallastefnunnar en þau leiðast sem er tákn fyrir þjálfun kynjanna í samskiptum og vináttu. Blómið milli þeirra er tákn fyrir tengsl stefnunnar við náttúruna og þá áherslu sem lögð er á að rækta virðingu fyrir umhverfi og samfélagi.

Skólaföt

Skólafatnaður er notaður í leikskólanum, bæði fyrir börn og starfsfólk. Markmiðið er margþætt en sem dæmi má nefna að með samskonar skólafatnaði styrkist liðsheild meðal barnanna, samkeppni minnkar og öll börn mæta í þægilegum vinnufatnaði á degi hverjum. Fötin samanstanda af tveimur tegundum íþróttabuxna, annars vegar joggingbuxum og hins vegar

léttbuxum (leggings). Í boði eru stuttermá og langermá bolir sem börnin geta valið í rauðum og bláum lit. Einnig er boðið upp á rauða íþróttapeysu.

Allur fatnaðurinn er seldur í gegnum vefverslun Hjallastefnunnar.

Skólasöngur

Skólasöngur allra skóla Hjallastefnunnar er við ljóð sex ára stúlku í Barnaskóla Hjallastefnunnar í Garðabæ, við lag sem afi stúlkunnar; Atli Heimir Sveinsson, gaf Hjallastefnunni.

Skólasöngur Hjallastefnunnar

Lag: Atli Heimir Sveinsson. Ljóð: Auður Teitsdóttir

Í skóla er gaman,
krakkar leika.
Strákarnir/stelpurnar dansa,
stelpur/strákar spinna,
gleði finna.
Hlæja og hlæja í hjarta sér
Hlæja og hlæja í hjarta sér

Hjallavefurinn: www.hjalli.is

Leikskólinn Hnoðraholt á sína eigin heimasíðu á Hjallavefnum: hnoðraholt.hjalli.is. Heimasíðan er hluti af samþættu rekstrar- og vefumsjónarkerfi sem hannað er af Karellen. Þessu kerfi fylgir smáforrit og auðveldar það starfsfólki að skrá viðveru barna, svefn, hvernig þau borða og einnig er hægt að senda foreldrum skilaboð. Foreldrar eru einnig með smáforritið og geta skoðað myndir, séð svefnskráningu, matarskráningu og sent skilaboð til leikskólans.

Gott upplýsingakerfi í leikskólanum er mjög mikilvægt fyrir fjölskyldur, starfsfólks og nærsamfélags. Forsíða skólans hýsir almennar fréttir af skólastarfinu ásamt viðburðum. Sama gildir um allar helstu upplýsingar um starf skólans.

Gildi skólans og hugmyndafræðilegar áherslur

Leikskólinn Hnoðraholt starfar eftir Aðalnámskrá leikskóla frá árinu 2011 svo og Hjallastefnunni, íslenskri uppeldisstefnu sem Margrét Pála Ólafsdóttir er höfundur að. Skólinn er því hluti af tvenns konar faglegu samhengi; annarsvegar deilir leikskólinn faglegri sýn með öllum leikskólum Íslands sem starfa eftir Aðalnámskrá og hinsvegar deilir leikskólinn sýn með öðrum Hjallastefnuskólum bæði á leik- og grunnskólastigi. Þetta skapar Hnoðraholti því nokkra sérstöðu hvað varðar námskrá þar sem fræðilegur grunnur allra Hjallastefnuskóla er sá sami og ákveðinn grunnur skólanámskrárinnar er því sameiginlegur öllum leikskólum Hjallastefnunnar. Hjallastefnuskólar starfa allir að sömu markmiðum um jafnrétti í skólastarfi. Leiðir hvers skóla að markmiðunum eru að mörgu leyti áþekkar en menning hvers skóla setur sinn svip á þær enda er það í höndum starfsmannahópsins á hverjum stað að útfæra þann hluta skólanámskrár.

Skólastefna sveitarfélags

Leiðarljós skólastefnu Garðabæjar eru:

Metnaður - virðing - sköpun - gleði

Skólastefna Garðabæjar myndar umgjörð um faglegt skólastarf í bænum en í henni koma fram helstu áherslur skólastarfs í Garðabæ. Hverjum skóla er ætlað að marka sér sérstöðu með því að setja sér markmið og velja leiðir að markmiðum innan ramma aðalnámskrár og skólastefnu. Í Garðabæ hafa foreldrar nú í áratug haft frjálst val um skóla óháð skólahverfi. Í þessari stefnu er megináhersla lögð á samfellu í námi barna og þjónustu við þau frá því að fæðingarorlofi lýkur þar til átján ára aldri er náð. (<https://www.gardabaer.is/stjornsysla/utgefing-efni/stefnur/>)

Hjallastefnan í hnotskurn

Leikskólinn Hnoðraholt starfar samkvæmt Hjallastefnunni, íslenskri uppeldisstefnu sem byggir á kenningum Margrétar Pálu Ólafsdóttur. Hjallastefnan kom fyrst fram í núverandi mynd í leikskólanum Hjalla í Hafnarfirði. Námskrá Hjallastefnunnar felst í bæði meginreglum og kynjanámskrá svo og skráðum verkferlum í skólastarfinu. Margrét Pála Ólafsdóttir lýsir Hjallastefnunni í Handbók starfsfólks í leikskólum Hjallastefnunnar (Endurútg. Hjallastefnan 2014) og í bókinni Æfingin skapar meistaran (Endurútg. Bókafélagið 2012).

Í Hjallastefnuskólum er kynjaskipting notuð til að tryggja jafnræði stúlkna og drengja og gefa báðum kynjum uppbot á þeim sviðum sem ekki tilheyra hefðbundnum kynhlutverkum. Hjallastefnan er ekki eyland heldur tengd hugmyndum um frjálst uppeldi á borð við þær sem Alexander S. Neill lagði fram. Að auki eru hugmyndir verkhyggjunnar lagðar til grundvallar en benda má á áherslur Hjallastefnunnar á raunhæfar og ígrundaðar lausnir í því samhengi svo og raunveruleikatengd verkefni í skólastarfi. Víða má sjá enduróm af kenningum Charles Peirce, William James og John Dewey í Hjallastefnustarfi og að auki er litið til skólaaðferða Carolyn Pratt, Rudolf Steiner og Maríu Montessori. Hugmyndir Lev Vygotsky eru einnig grunnur gagnvart hópstjórnastarfinu.

Hjallastefnan hefur verið rannsökuð í nokkrum rannsóknum og hafa þær bent til þess að stefnan hafi jákvæð áhrif á margan hátt. Má þar nefna meistaraprófsrannsókn Margrétar Pálu Ólafsdóttur árið 2000 sem benti til þess að börn sem hefðu dvalist á Hjallastefnuleikskóla, væru öruggari og ófeimnari í samskiptum við hitt kynið heldur en börn úr samanburðarhópi. Viðamikil rannsókn dr. Valdísar Jónsdóttur á námsumhverfi barna sýndi að hávaði var mælanlega minni í Hjallastefnuleikskólum en öðrum leikskólum. Nánari rannsóknarupplýsingar er að finna á hjallavefnum á slóðinni: www.hjalli.is

Kynjanámskrá Hjallastefnunnar

Kynjanámskráin er birtingarmynd á hugsjónum Hjallastefnunnar um jafnrétti stúlkna og drengja. Í hinu kynjaskipta skólastarfi er markmiðið að gera báðum kynjum ávallt jafn hátt undir höfði og mæta ólíkum þörfum stúlkna og drengja. Jafnframt er markmiðið að gefa þeim kost á að starfa og leika á eigin forsendum þar sem menning beggja kynja er virt og viðurkennd.

Kynjaskiptingin felst í þremur meginþáttum. Í fyrsta lagi er kynjaskilningur Hjallastefnunnar á því innbyggða kynjamisrétti sem hamlar réttlæti og lýðræði í samfélagi okkar. Í öðru lagi er kynjanámskrá Hjallastefnunnar sem er leið til að efla og auka möguleika og rétt bæði stúlkna og drengja í daglegu skólastarfi. Í þriðja lagi er kynjafræðsla þar sem kennarar vinna á vitsmunalegum grunni að því að hamla gegn staðalmyndum kynjanna og skapa nýjan skilning hjá báðum kynjum.

Lotur

Samkvæmt kynjaskilningi Hjallastefnunnar er gengið út frá að kynin öðlist takmarkaða færni og æfi of fáa eiginleika vegna heftandi kynhlutverka og kynjamótunar sem samfélagið ákvarðar á grundvelli kynferðis. Hjallastefnan mætir þessu með að þjálfna bæði kyn í öllum mennskum eiginleikum og eru loturnar kennslutækið til þess. Hver lota stendur í fjórar vikur í senn og eru fyrstu þrjár loturnar á haustönn (sjá skóladagatal leikskólans) og seinni þrjár á vorönn. Á milli lota eru svonefndar opnar vikur þar sem viðfangsefni eru alfarið óbundin. Allir þættir kynjanámaskrár eru þó ávallt í forgrunni í öllu skólasterfinu. Loturnar lúta til skiptis að félagslegri þjálfun og einstaklingsþjálfun. Fyrsta lota skólaársins er félagsleg, síðan kemur einstaklingslota og þannig koll af kolli fram á vor.

Yfirheiti hvernar lotu er almennt hugtak; lýsandi fyrir viðkomandi svið en heitinu fylgja síðan fjögur hugtök eða orð sem útskýra hvað þarf að æfa til að ná þeim árangri sem yfirheitið lýsir. Orðin fjögur eru svonefndir lotulyklar og er eitt orð einkennandi fyrir hverja viku lotunnar. Hverri lotu lýkur með uppskeruviku.

Fyrsta lota – Agi: virðing, heðgun, kurteisi, framkoma.

R-reglurnar eru í hávegum hafðar í Hjallastefnustarfi; röð, regla og rútína í fyrirrúmi á öllum sviðum. Kjarnað umhverfi alls staðar, allir hlutir merktir, umferðarreglur merktar og sýnilegt og ápreifanlegt hvernig allt á að vera. Þaulhugsuð dagskrá og einfaldleiki í öllu skipulagi er jafnmikilvægt og umhverfiskjörnunin. Í kjarnastarfinu er síðan áherslan á skarpa nemendastjórnun með nákvæmri eftirfylgd og hegðunarreglum sem börnin taka þátt í að móta, kynna og endurskoða. Fyrstu lotunni lýkur með Framkomuviku.

Önnur lota – Sjálfstæði: sjálfstyrking, sjálfstraust, öryggi, tjáning.

Einstaklingsathygli og hvatning er kjarni þessarar lotu. Kennarar leggja sig fram við að nálgast hvern og einn nemanda og sannfæra bæði nemandann og fjölskylduna um óendanlegan vilja skólans til að hafa þennan einstakling í fyrsta sæti! Annarri lotu lýkur með Tjáningarviku.

Þriðja lota – Samskipti: umburðarlyndi, hjálpsemi, víðsýni, samstaða.

Þessi lota er í raun eineltisáætlun Hjallastefnunnar því hér er fjallað um samskipti í sinni víðustu mynd, nemendum kennt að virða landamæri annarra og standa saman um jákvæða framkomu og jákvæða hegðun, enda má segja að þessi lota snúist um félagslega jákvæðni. Þriðju lotu lýkur með Samstöðuviku.

Fjórða lota – Jákvæðni: ákveðni, hreinskiptni, bjartsýni, gleði.

Vitaskuld er jákvæðni alltaf í fyrirrúmi alla daga skólaársins en í upphafi vorannar er tækifæri til að formgera jákvæðniæfingarnar. Samhliða þjálfuninni í að skilja hvað jákvæð afstaða til lífsins þýðir, ber að vinna verkefni sem þjálfna börnin í að setja mörk fyrir sjálf sig, landamæri sem þau geta af ákveðni og elskulegheitum tjáð sig um. Fjórðu lotunni lýkur með Gleðiviku.

Fimmta lota – Vinátta: félagsskapur, umhyggja, nálægð, kærleikur.

Vináttulotan er beint framhald af bæði samskipta- og jákvæðnilotunni og í reynd hástígg þeirrar félagslegu jákvæðni sem þjálfuð hefur verið. Þar styrkjum við og eflum vináttu á allar lund og vinaleikir s.s. leynivinaleikir barna- og fullorðinna eru skemmtilegt tækifæri. Einnig er mikilvægt að vinna með skilgreiningar á vináttunni, álit barnanna á vináttunni og hvað það þýðir að vera vinur eða vinkona. Fimmtu lotu lýkur með Kærleiksviku.

Sjötta lota – Áræðni: kjarkur, kraftur, virkni, frumkvæði.

Þessari síðustu lotu kynjanámskrárinnar er ætlað að reka smiðshöggið á heildarstarf vetrarins hvað varðar persónuþroska, bæði í einstaklings- og félagslegu tilliti og skilning barnanna á fjölbættum eiginleikum og mannlegri hæfni. Frumkvæði í sinni víðustu mynd er styrkt og fjallað vitsmunalega og verklega um möguleika nemenda til að hafa áhrif á umhverfi sitt með nýjum hugmyndum og nýjum lausnum, lýðræðislegum reglubreytingum og formlegum tillögugerðum til stofnana og aðila sem hafa áhrif á líf okkar. Sjöttu lotunni lýkur með Frumkvöðlavíku.

Meginreglur

Skólabragur og stofnanamenning leikskólans Hnoðrahólts byggir á meginreglum Hjallastefnunnar. Þar er kveðið á um þau viðhorf til barna og fjölskyldna sem starfsmannahópurinn sameinast um að útfæra á hverju skólaári. Grundvöllurinn er hin barnhverfa hugmyndafræði þar sem bæði þarfir barna svo og réttur þeirra til að njóta bernsku sinnar er í fyrirrúmi. Í meginreglunum er einnig skýr áhersla á hlutverk starfsfólks og þann samskiptamáta sem setur jákvæðni og lausnamiðaðar aðgerðir í fyrsta sæti og þar er einnig starfsmanna- og jafnréttisstefna leikskólans. Einnig kveða meginreglurnar á um umhverfi og efnivið skólans svo og viðhorf til umhverfis og náttúru.

Meginreglurnar eru í skýrri forgangs röð þar sem fyrstu reglurnar hafa skýran forgang og hver regla byggir á þeirri sem á undan kemur. Jafnframt er fyrsta reglan innsti kjarni starfsins og koll af kalli umlykur hver regla þá næstu á undan.

Fyrsta meginregla; börn og foreldrar

Hjallastefnunni er ætlað að mæta hverju barni eins og það er og virða og viðurkenna ólíkar þarfir aldurshópa, kynja og einstaklinga óháð uppruna og menningu. Skólanum ber einnig að virða valfrelsi og ólíkan áhuga barna og hlúa á viðfedman hátt að velgengni allra.

Önnur meginregla; starfsfólk

Hjallastefnunni er ætlað að stuðla að því að jákvæðni, gleði og kærleikur séu ráðandi öfl í samskiptum starfsfólks svo og í öllum samskiptum við börn og foreldra og aðra sem koma að málum skólans.

Þriðja meginregla; umhverfi

Hjallastefnunni er ætlað að skapa samfélag innan hvers skóla þar sem jafnvægi, einfaldleiki og gagnsæi er ráðandi í dagskrá, umhverfi og búnaði og reglur eru sýnilegar og áþreifanlegar. Þannig gefst börnum skiljanlegt og viðráðanlegt umhverfi miðað við aldur þeirra, þroska og getu.

Fjórdá meginregla; efniviður

Hjallastefnunni er ætlað að bjóða upp á leikefnivið og einföld námsgögn þar sem sköpun og ímyndun er í fyrirrúmi í fjölbreyttri reynslu hvers barns. Þannig skapar sjálfbjarga fólk eigið nám og leikheim með eigin lausnum og raunveruleikatengd verkefni eru í fyrirrúmi.

Fimmta meginregla; náttúra

Hjallastefnunni er ætlað að kenna börnum að skynja og njóta náttúrulegs umhverfis og virða náttúruna með nýtni, nægjusemi og hófsemi svo og með umhirðu og endurvinnslu.

Sjötta meginregla; samfélag

Hjallastefnunni er ætlað að hjálfa aga og hegðun á jákvæðan og hlýlegan en um leið ákveðinn og hreinskiptinn hátt. Með nákvæmni og festu verður taminn vilji leiðin til öryggis og frelsis fyrir alla í rósemd og friði innan skólasamfélagsins og síðar til ábyrgrar þátttöku í lýðræðisþjóðfélagi.

Grunnþættir menntunar

Í Aðalnámskrá leikskóla frá 2011 eru grunnþættir menntunar skilgreindir. „Grunnþættirnir snúast um læsi á samfélag, menningu, umhverfi og náttúru þannig að börn og ungmenni læri að byggja sig upp andlega og líkamlega, að bjarga sér í samfélaginu og vinna með öðrum. Grunnþættirnir snúast einnig um framtíðarsýn og getu og vilja til að hafa áhrif og taka virkan þátt í að viðhalda samfélagi sínu, breyta því og þróa það.“ Grunnþættirnir eru eftirfarandi: Læsi, sjálfbærni, lýðræði og mannréttindi, jafnrétti, heilbrigði og velferð, sköpun.

Læsi

„Læsi snýst um samkomulag manna um málnotkun og merkingu orða í málsamfélagi og er því félagslegt í eðli sínu. Það er háð hefð og er því ekki færni sem einstaklingar geta öðlast og beitt óháð stað og stund, menningu og gildum. Læsi krefst skriffæra, efnis til að skrifa á og miðils, t.d. bókar, til að koma ritsmíðinni á framfæri og snýst því að hluta til um tæknimiðla og verkunnáttu“ (Aðalnámskrá leikskóla, 2011).

Í leikskólanum Hnoðraholti er stuðst við *Læsis og stærðfræðiáætlun Hjallastefnunnar* til að tryggja að markvisst sé unnið með læsi. Áætlunin er sniðin fyrir allan aldur leikskólabarna og nýtist því öllum. Í áætluninni er unnið með hljóðakennslu þar sem stuðst er við *Lubbi finnur málbein*, orðatiltæki, orðaforða, þulur og söngva svo dæmi séu tekin. Mikið er lagt upp úr samtölum, frásögnum ásamt því að segja og hlusta á sögur.

Í leikskólanum eru daglega samverustundir með börnunum. Þar er sungið, sagðar sögur og unnið með málörvun bæði markvisst og ómarkvisst. Daglega eru einnig hópátímar þar sem unnið er m.a. með málörvun. Undir hópátíma falla matartímar þar sem gott tækifæri gefst til samtala.

Starfsfólk leggur orð á athafnir sínar og einfaldar ekki tungumálið með það að markmiði að auðga orðaforða og efla málþroska.

Hér eru dæmi frá kennurum og hópstjórum Hnoðrahólts um hvernig þau vinna m.a. með læsi:

- Nýta samverustundir – syngja, segja sögur, hópátímaspjall (hvað valdirðu í vali og með hverjum varstu)
- Hópátímar – markviss málvörun (rím, andheiti, samheiti, samsett orð o.fl.)
- Lubbi finnur málbein Lubbi – bókin og spjöldin. Sjá myndirnar og tengja hreyfingar við hljóðin
- Sögur. Skálda sögur af hversdagslegu lífi, segja frá daglegu lífi, hlusta á sögur (Pétur og úlfurinn, karíus og baktus) og lesa sögur.
- Læsis- og stærðfræðiáætlun
- Þróunarverkefnið “tökum skrefin saman”
- Gefa börnunum orðið, gefa þeim tækifæri til að segja fréttir eða sögur, fá að segja frá helginni o.fl.
- Leggja orð á allar athafnir.

- Flækja orðaförða. Einfalda ekki málið

Sjálfbærni

„Menntun til sjálfbærni miðar að því að gera fólki kleift að takast á við viðfangsefni sem líta að samspili umhverfis, félagslegra þátta og efnahags í þróun samfélags“ (Aðalnámskrá leikskóla, 2011).

Leikskólinn Hnoðraholt er á þessu stigi í sjálfbærri þróun, þ.e. í því ferli að ná jafnvægi hvað sjálfbærni varðar. Verið er að nema og læra hvað betur má gera. Nú þegar er hver kjarni sjálfbær innan skólans í þeim skilningi að hver kjarni er og getur unnið sjálfstætt fyrir utan aðföng eins og mat. Hver fullorðinn einstaklingur ber ábyrgð á sjálfum sér. Kennarar þjálfí börnin markvisst í því að gera sjálf, að nota orðin sín og að tjá sig um líðan. Kennarar þjálfá sína hópa í að vera sjálfstæðir og sjálfbærir.

Hér eru dæmi frá kennurum og hópstjórum Hnoðrahólts um það hvernig þau vinna með sjálfbærni:

- Nægjusemi, nýtni og endurnýting er það sem við viljum tileinka okkur og eru þættir sem hafðir eru að leiðarljósi í starfinu.
- Efniviðurinn í umhverfinu er notaður til sköpunar.
- Rík áhersla er lögð á að nemendur kynnist umhverfi leikskólans, njóti náttúrunnar og beri virðingu fyrir lífríkinu.
- Endurnýting er í hávegum höfð og rusl er endurnýtt þegar það er mögulegt. Einnig er áhersla á flokkun á rusli.
- Allur efniviður er valinn af kostgæfni og þess gætt að hann sé opinn og ekki síst endingagóður. Þá er einnig lögð áhersla á að skapa efnivið úr því sem til er.

Lýðræði og mannréttindi

„Forsenda lýðræðis er samábyrgð, meðvitund og virkni borgaranna sem gerir þá færa um að taka þátt í að móta samfélag sitt og hafa áhrif nær og fjær. Virðing fyrir manngildi og heilbrigði barna og ungmenna felur bæði í sér virðingu fyrir mannréttindum þeirra og viðurkenningu á hæfileikum þeirra og þroskamöguleikum“ (Aðalnámskrá leikskóla, 2011).

Lýðræði er eitt af þremur stöðum alls starfs Hnoðrahólts. Í leikskólanum eru valfundir tvisvar á dag, að morgni og eftir hádegi, nema hjá þeim yngstu en þar eru þau að æfa sig að nota efniviðinn sem val stendur um. Á hverjum valfundi er fullorðinsvaldið tekið í burtu með því að bjóða alltaf fyrirfram ákveðin verkefni sem börnin ganga að. Á valfundi er valið barnanna, þau taka ákvörðun um hvað þau vilja gera og æfa sig í að standa við val sitt.

Markvisst aðstoða kennarar börnin við að koma orðum að tilfinningum sínum og löngunum, kynjanámskrá Hjallastefnunnar er gott dæmi um það. Meginreglur Hjallastefnunnar eru skýrar hvað mannréttindi varðar og starfsreglur strangar hvað það varðar.

Hér eru dæmi frá kennurum og hópstjórum Hnoðrahólts um það hvernig þau vinna með lýðræði og mannréttindi:

- Börnin hvött til að láta skoðanir sínar í ljós hvað verkefni varðar.
- Óskalög.
- Valfundur, þau skiptast á að velja eftir fyrirfram ákveðnu kerfi.

- Skólaföt. Hér erum við öll í sama liði, hvaðan sem við komum.
- Kynjanámskráin. Börnin fá öll sömu tækifæri til að æfa alla mannlega eiginleika.
- Áhersla er á að sjónarmið barna fái áheyrn.
- Umræður um fjölbreytileika eru tíðar.
- Umræður um mismunandi fjölskyldumynstur eru tíðar.
- Hugsað er eftir fremsta megni út frá forsendum barna.
- Standa við val sitt.
- Börnin fá að hafa áhrif á hvað þau gera, t.d. með því að velja verkefni í hópatíma.

Jafnrétti

„Markmið jafnréttismenntunar er að skapa tækifæri fyrir alla til að þroskast á eigin forsendum, rækta hæfileika sína og lifa ábyrgu lífi í frjálsu samfélagi í anda skilnings, friðar, umburðarlyndis, víðsýnis og jafnréttis. Í skólastarfi skulu allir taka virkan þátt í að skapa samfélag jafnréttis og réttlætis“ (Aðalnámskrá leikskóla, 2011).

Hjallastefnan er í kjarna sínum jafnréttisstefna og í leikskólanum Hnoðraholti er börnunum skipt í hópa eftir kyni og aldri. Yngstu börnin eru í fámennum hópum en hóparnir stækka eftir því sem börnin eldast. Hver einstaklingur fær að njóta sín, fær athygli og aðstoð eftir þörfum frá kennaranum sínum. Sami efniviður er í boði fyrir alla í skólanum og því eru allir jafnir. Kennarar vinna saman sem ein heild, við berum öll ábyrgð á skólanum okkar, á börnunum í skólanum og á samskiptum við foreldra þeirra. Á Hnoðraholti á jafnrétti við um allt fólk óháð kyni, aldri, kynþætti, kynhneigð o.s.frv.

Hér eru dæmi frá kennurum og hópstjórum Hnoðrahólts um það hvernig þau vinna með jafnrétti:

- Kynjablöndun, þar sem virðing fyrir hinu kyninu er m.a. viðfangsefnið.
- Kynjanámskráin, loturnar sex og þau hópatímaverkefni sem þeim tengjast.
- Staðalímyndir kynjana brotið upp með því t.d. að fá kvenkyns lögreglu í heimsókn, drengir fóstura gróður og stúlkur gera við húsgögn.
- Kynjaskipting með það að markmiði að geta kynjablandað á jákvæðan og uppbyggilegan hátt.
- Öll börn fá eins efnivið - allur efniviður er opinn.
- Kynjaður efniviður afþakkaður.
- Öll börn fá jafnan rétta til að tjá sig, stundum er notaður tími til þess einmitt að tryggja að öll börn fái að njóta þessa réttar.

Heilbrigði og velferð

„Allt skólastarf þarf að efla heilbrigði og stuðla markvisst að velferð og vellíðan enda verja börn og ungmenni stórum hluta dagsins í skóla“ (Aðalnámskrá leikskóla, 2011).

Leikskólinn Hnoðraholt leggur mikið upp úr heilsusamlegu lífni, matur í leikskólanum er hollur og staðgóður. Áherslu á einstaklingshreinlæti, handþvott og að þrifa sig fyrir og eftir matmálstíma.

Hver einstaklingur er mikilvægur og því er lagt upp úr því að tekið sé vel á móti börnum og foreldrum við komu í leikskólann. Að hlúð sé vel að börnum í leik og starfi og skólinn skili sterkum einstaklingum áfram út í lífið.

Leikskólinn er vel staðsettur, í nálægð við fallega náttúru og börnin fá góða hreyfingu daglega með kennurum sínum. Hvert barn fær að jafnaði tækifæri til að fara út allt að þrisvar á dag.

Í starfi okkar og samtölum starfsfólks er talað um félagslega -, líkamlega- og andlega heilsu.

Hér eru dæmi frá kennurum og hópstjórum Hnoðrahólts um það hvernig þau vinna með heilbrigði og velferð:

- Útivera, bæði innan og utan lóðar.
- Hvíld og slökun er hluti af deginum.
- Jóga er stunduð vikulega.
- Umhverfið innan dyra er áreitis lítið.
- Mikið er unnið í litlum hópum.
- Börn nærast í litlum hópum.
- Styttling vinnuvikunnar fyrir starfsfólk.
- Það má ruglast, það gengur betur næst.
- Söngur og dans er daglegt brauð.
- Börnin fá að æfa kjarkinn sinn í þar til gerðum æfingum.
- Áhersla á hlýju og væntumþykju í öllum samskiptum.
- Jákvæðni-iðkun.
- Áhersla á liðsheild - “við saman” hugsun.

Sköpun

„Í sköpun felst að móta viðfangsefni og miðla þeim, búa til, gera eitthvað nýtt eða öðruvísi en viðkomandi kann eða hefur gert áður. Sköpun er að uppgötva, njóta, örva forvitni og áhuga, virkja ímyndunarafl og leika sér með möguleika“ (Aðalnámskrá leikskóla, 2011).

Í leikskólanum Hnoðraholti eru skapandi og frjóir kennarar. Nýjar hugmyndir skjóta reglulega upp kollinum og er miðlað um allan skóla. Nýjum hugmyndum er tekið fagnandi og með ígrundaðri hugsun komum við því í framkvæmd sem við viljum. Listsköpun er mikil og fléttast inni í alla þætti daglegs starfs, hvort sem um ræðir, matartíma þar sem samtöl fara fram m.a. um hugmyndir eða skipulagður hópatími þar sem börn fá að njóta þess að skapa að vild.

Allur efniviður sem notaður er á Hnoðraholti er opinn og ýtir þannig undir skapandi og frjó viðfangsefni. Lifandi veröld kviknar við það að handleika púða, kubba, leir, pappír, vatn og annan efnivið sem er til staðar.

Kennarar á Hnoðraholti eru skapandi í allri vinnu sinni með nemendum og þeir taka þátt af lífi og sál í leik og námi barnanna.

Hnoðraholt er leikskóli í sjálfbærri þróun.

Hér eru dæmi frá kennurum og hópstjórum Hnoðrahólts um það hvernig þau vinna með sköpun:

- Skapandi verkefni eru í öllu starfi, bæði vali og hópatímum
- Valkrókar bjóða upp á skapandi starf fyrir börn – púðar, kubbar, leir, föndur, sull

- Nemendur taka einnig þátt í sköpun fyrir t.d. hópátíma – útfæra þeirra hugmyndir
- Útisvæði mikill kostur í okkar starfi og svæðið í kring – skógarferðir
 - T.d. finna efni til að fönðra með, finna allt sem er grænt, margir útileikir, hlutverkaleikir
- Frjáls leikur
- Opinn efniviður t.d. í stærðfræði - Numicon kubbar

Sambætt og skapandi leikskólastarf

Markmið Aðalnámskrár leikskóla eru sambætt við leikskólastarfið og gefst starfsfólki og börnum tækifæri til þess að vinna með námssvið Aðalnámskrár ýmist í frjálsum leik barnanna í val tímum eða með markvissum og skipulögðum hætti í hópátímum.

Læsi og samskipti

Í leikskólanum Hnoðraholti er unnið með læsi á víðfeðman og fjölbreyttan hátt. Mikil áhersla er lögð á tjáningu í daglegu starfi og börnunum markvisst kennt að orða vilja sinn á jákvæðan og opinn hátt. Í Aðalnámskrá leikskóla segir „*Læsi í víðum skilningi þess orðs er mikilvægur þáttur samskipta. Læsi í leikskóla felur í sér þekkingu, leikni og hæfni barna til að lesa í umhverfi sitt og tjá upplifun sína sína, tilfinningar og skoðanir á fjölbreyttan hátt*“ (2011).

Í skólanum er lögð mikil áhersla á söng þar sem langir og stundum flóknir textar æfa tilfinningu fyrir málnotkun og hrynjandi tungumálsins. Þulur eru þuldar og vísur kveðnar líkt og annars staðar í leikskólastarfi. Í Hjallastefnunni er síðan lögð rík áhersla á málskilning og merkingu og sérkennileg málnotkun er hluti af skólamenningu. Þannig eru gömul íslensk orð oft notuð í stað algengari orða, til þess að gefa daglegri notkun tungumálsins aukna dýpt, auðga orðaforða barnanna og brjóta upp staðlaðar hugmyndir og gildishlaðnar klisjur.

Tungumálið er völdugt samskiptatæki sem getur myndað stórkostleg samskipti fólks í milli en getur líka verið hárbætt vopn. Í Hjallastefnustarfi er leitast við að kenna börnum muninn þarna á milli. Markvisst er unnið að því að kenna þeim þá ábyrgð sem felst í orðum og þeim kennd hugtök til þess að skilgreina erfið samskipti. Jafnréttisáhersla kemur einnig fram í málnotkuninni en í vali orðalags er reynt að gæta jafnréttis og t.d. er börnum hrósað og þau hvött til dáða með kynhlutlausum orðum á borð við „frábær“.

Mikil áhersla er lögð á að börnin fái tækifæri til að tjá tilfinningar sínar og eru kennarar ávallt til aðstoðar til að stýra umræðum ef ágreiningur milli barna kemur upp. Einnig eru reglulega haldnir „fréttatímar“ þar sem þess er gætt að öll börn fái tækifæri til þess að segja frá viðburðum lífs síns eða öðru sem þeim liggur á hjarta.

Lýðræðisfundir eru haldnir reglulega og þar fá börnin tækifæri til þess að æfa lýðræðislega virkni og réttlát félagsleg samskipti hvað varðar málefni sem hæfir aldri þeirra. Á lýðræðisfundum má til dæmis ákveða verkefni í hópátímum næstu viku eða hafa áhrif á þau verkefni sem unnin eru í leikskólanum.

Í Hjallastefnuskólum eru bækur notaðar á markvissan hátt og virðing borin fyrir þeim. Vel er vandað til þegar bækur eru valdar og mikilvægt er að innihald þeirra falli vel að hugmyndafræði Hjallastefnunnar, einkum hvað varðar jafnréttishugsjónina. Í stað þess að lesa eingöngu bækur fyrir börn er lögð áhersla á að kennarar lesi bækur og læri sögurnar sem þeir svo endursegja börnunum. Börnin virkja hugmyndaflugið þegar þau ímynda sér þær aðstæður sem sagan

greinir frá og þátttaka barnanna er meiri þar sem þau geta haft áhrif á söguþráðinn og þannig getur góð saga orðið samvinnuverkefni barna og kennara.

Heilbrigði og vellíðan

Í Aðalnámskrá leikskóla (2011) segir: „Í leikskóla eiga börn að læra um og tileinka sér heilbrigða lífshætti, hollt mataræði, hvíld, hreinlæti og hreyfingu“.

Allur matur skólans er eldaður frá grunni og út frá stöðlum Hjallastefnunnar um gæði matar. Þar má nefna skýr ákvæði um notkun aukaefna, takmörkun fitu og hlut trefja og grænmetis í fæðu barna. Manneldissjónarmið Lýðheilsustöðvar eru höfð að leiðarljósi. Gæðastaðlarnir eru viðurkenndir af næringarfræðingi Vinnuverndar og unnið í samvinnu við matreiðslumeistara í eldhúsum Hjallastefnuskólanna. Skýrar reglur gilda um þjónustu við börn með ofnæmi og fæðuóþol.

Hreyfing er eitt af grundvallaratriðum í Hjallastefnustarfi og daglega er öllum börnum tryggð reglubundin hreyfing inni eða úti. Í stað skylduútvistar tryggja kennarar að hvert barn fái daglega útivist og næg tækifæri gefist til útvistar. Í hópatímum er mikið farið út enda viðmið að hver hópur fari út í hópatíma reglulega og þá til þess að vinna ákveðið verkefni með kennara sínum, fara í gönguferð, hlaupa eða stunda aðrar íþróttir. Á valtíma er útisvæði ávallt í boði og þá er um að ræða frjálsan leik. Leikskólinn Hnoðraholt er sérlega vel staðsettur þar sem stutt er í ósnorta náttúru, hraun og mýrlendi, Vífilsstaðavatn og skóglendi. Allt í göngufæri frá leikskólanum.

Á valtíma er einnig í boði leik í leikstofu þar sem tækifæri gefst til hreyfileikja. Grunn efniviður í leikstofu eru dýnur og púðar. Í leikstofu gefst, t.d. tækifæri til að byggja byggingar og setja upp þrautabrautir. Á öðrum svæðum innandyra á leiktíma er unnin fínhreyfivinna en börnin eru hvött til þess að nota fjölbreyttar stellingar, krjúpa á stólum, standa, sitja, vinna á gólfinu o.s.frv.

Þar sem Hjallastefnuskólar nota opinn efnivið er litið svo á að allt sem inni á kjarnanum er sé opinn efniviður og til fjölbreytilegra nota. Þannig eru húsgögn einnig notuð sem leikefni og er algengt að byggja svokallaðar þrautabrautir úr borðum og stólum sem gefa kost á fjölbreyttri hreyfingu. Dans er einnig mikið notaður í hjallastefnustarfi; bæði sem tjáningarform og holl og upplifgandi hreyfing. Skólafötin okkar eru svo meðal annars til að tryggja að börnin séu í þægilegum fötum sem hvetja til hreyfingar.

Handþvottur og almennt hreinlæti setur sinn svip á daglega lífið í leikskólanum þar sem börnin fá aðstoð við að hugsa vel um sjálf sig, fötin sín og umhverfi. Yngstu börnin leggja sig að loknum hádegisverði. Eldri börnin fara í jóga og slökun í a.m.k. einu sinni í viku.

Sjálfbærni og vísindi

Í Aðalnámskrá leikskóla (2011) segir: “Frá fyrstu stundu beita börn ýmsum aðferðum við að kanna og reyna að skilja umhverfi sitt. Þau horfa, hlusta, snerta, bragða, handleika, flokka, bera saman, rannsaka og draga ályktanir”.

Í öllu starfi skólans er gert ráð fyrir að börn njóti fjölbreyttrar upplifunar og lögð sérstök áhersla á að þau geti verið í tengslum við náttúruna á lifandi hátt. Hjallastefnan leggur áherslu á náttúrulegt útisvæði og í leikskólanum er náttúrulegum starfskostum gert eins hátt undir höfði

og mögulegt er. Náttúran umhverfis leikskólann er einnig auðlind sem mikið er nýtt í starfinu og einnig er farið í lengri vettvangsferðir til þess að njóta náttúrunnar.

Sjálfbærni er lykilhugtak í starfi Hjallastefnuskólanna. Sjálf uppeldishugsjón skólans snýst að stóru leyti um að þjálfa börn í sjálfbærni og minnka áherslu á neysluhyggju. Þannig læra börnin að leika sér með lítið í stað þess að „vanta“ sífellt eitthvað og þeim er tamin nægjusemi sem síðan elur af sér skapandi hugsun þar sem þau leita lausna og finna nýja möguleika í þeim efnivið sem til staðar er í stað þess að kaupa og bæta við nýju.

“Jafnframt ber að ýta undir vísindalega hugsun og aðstoða börn við að sjá tengsl, orsök og afleiðingu og styrkja skilning þeirra á hugmyndum og hugtökum.” (Aðalnámskrá 2011).

Hjallastefnuskólar byggja þjálfun í vísindalegri hugsun inn í dagskrá sína og efnivið. Þannig þjálfast börnin í notkun hugtaka og skilningi á lögmáli orsaka og afleiðinga í gegnum leik og daglegt starf. Allur efniviður Hjallastefnuskóla er úthugsaður með þetta í huga og eru til dæmis eingöngu notaðir kubbar sem hafa rétt stærðfræðileg innbyrðis hlutföll, þ.e. stærsti kubburinn er helmingi stærri en sá næsti fyrir neðan o.s.frv. Að auki er svo unnið með vísindaleg hugtök og verkefni í hópastarfi leikskólans.

Sköpun og menning

Hugmyndafræðin að baki hinum einfalda efniviði sem börnin leika sér með dag hvern í leikskólanum er fyrst og fremst sú að hvetja til sköpunar, samvinnu og samleiks. Öll áhersla í skapandi starfi skólans er upplifunin við sköpunina, að njóta augnabliksins þegar hugmyndirnar verða til og að koma þeim frá sér. Minni áhersla er lögð á afraksturinn, verkið sjálft, enda má treysta því að ánægja ríkir með þá vinnu sem unnin er af innlifun og gleði.

Í hverjum valttíma á Hnoðraholti, sem fram fer að öllu jöfnu tvisvar sinnum á dag, gefst börnunum kostur að velja sér föndurkrók, kubbakrók, leirkrók, sullkrók, kubbakrók, leikstofu og útisvæði. Á þessum svæðum er ákveðinn grunnefniviður og áhöld í boði til að vinna að sköpun en fjölbreyttu ítarefni er bætt við til að auðga sköpun og upplifun barnanna. Í hópatímum er svo unnið mikið með sköpun og má segja að eina takmörkunin sé hversu langt hugarflug barna og kennara nær. Reglulega er ákveðnum verkefnum safnað í „útskriftabækur“ sem sýna þroska og ferli í starfi þeirra allan leikskólann. Þessi mappa er síðan eign barnsins eftir útskrift úr leikskólanum.

Söngur er aðalsmerki tónlistariðkunar í Hjallastefnuleikskólum og er sungið daglega og vel gætt að því að börnin hafi alltaf ný og skemmtileg sönglög til þess að glíma við. Lögð er áhersla á að börnin æfi sönglög með fjölbreyttum og vönduðum textum sem hafa bókmenntalegt eða menningarlegt gildi. Vikulegur söngfundur er helgaður tónlistariðkun þar sem stúlkur og drengir koma saman og syngja og dansa. Á þessum stundum æfa börnin framkomu og flytja skemmtiatriði í formi söngva, leikrita og dansatriða. Tónlist er notuð markvisst bæði til hlustunar, við dans og aðra tjáningu í leikjum. Lögð er áhersla á það í skólanum að kynna börnunum fjölbreytta tónlist, til dæmis djass, klassík, popp, rokk og þjóðlagatónlist. Börnunum gefast líka tækifæri til þess að prófa hljóðfæri og óhefðbundna hljóðgjafa auk þess sem margir hópar taka sig öðru hvoru til og búa til sín eigin hljóðfæri.

Í umfjöllun leikskólans um menningu og samfélag er kappkostað að brjóta upp staðalmyndir kynja og kynþátta og leggja áherslu á mikilvægi þess að hver einstaklingur fái að njóta sérkenna sinna innan þess samfélags sem hann lifir og hrærist í. Fjölskylduadstæður barnanna sjálfra og

kennaranna gefa kost á umfjöllun um marga þætti samfélagsfræða og menningar svo sem mismunandi búsetuhætti, ólík fjölskyldu- og sambúðarform, fjölskyldutengsl og atvinnulíf. Styttri og lengri vettvangsferðir og heimsóknir á menningarstofnanir gefa kost á því að börnin kynnist nánasta umhverfi sínu og því sem það hefur uppá að bjóða.

Hefðir og hátíðahöld eru hluti af menningu hvers samfélags og í leikskólanum eru slíkir viðburðir í hávegum hafðir, upp að þeim mörkum þó að þeir skapi börnunum ekki streitu eða vanlíðan af öðru tagi. Mikið er lagt upp úr því að börnin hljóti jákvæða upplifun af undirbúningi hátíða og tyllidaga og jafnframt er reynt að hlífa þeim við streitu og neyslukapphlaupinu sem getur fylgt.

Vettvangsferðir víkka sjóndeildarhring barna, þau kynnast sínu nánasta umhverfi og fá aukna dýpt í skilning á sínu samfélagi, menningu og listum. Umhverfi skólans er kjörið til spennandi vettvangsferða í óspilltri náttúru. Slíkar ferðir efla alhliða þroska og auka andlega og líkamlega heilsu, vellíðan, styrk og þor.

Fjölskyldan og leikskólinn

Hjallastefnuskólar leggja mikla áherslu á samvinnu við foreldra og fjölskyldur hvers barns til að skapa traust milli heimilis og skóla. Ef skólinn nýtur ekki trausts foreldra, munu kennarar aldrei ná að skapa óskorðuð tengsl við barnið og þar af leiðandi fær barnið ekki það gæðastarf í skólanum sem það á skilið.

Mikil áhersla er lögð á náð samráð foreldra og skóla í daglegum samskiptum. Að auki eru foreldraviðtöl tvisvar á skólaári á laugardegi í skólanum. Meiri líkur eru á því að báðir foreldrar komist ef viðtölin eru á laugardegi. Fjölskyldukaffi er einnig tvisvar á skólaári.

Á vefsetrinu hjalli.is er vefsíða leikskólans; hnodraholt.hjalli.is. Heimasíðan er hluti af samþættu rekstrar- og vefumsjónarkerfi sem sérhannað er fyrir Hjallastefnuskóla og er kerfið m.a. sérstaklega hannað til að hýsa mikinn fjölda mynda af skólastarfinu á læstum fjölskylduvef. Heimasíðan er mjög mikilvæg upplýsingagjöf til fjölskyldna.

Kennarar senda fregnir af starfi kjarnans á hverjum föstudegi, og einkapóst nokkrum sinnum á skólaári, þar sem fregnir af hverju barni ráða för. Einnig miðlar skólinn tugum mynda í mánuði, af hverju barni í leik og starfi.

Á hverju skólaári fer fram viðhorfskönnun meðal foreldra til að fá álit þeirra á skólanum og leita eftir tillögum þeirra til úrbóta. Öflugt foreldrasamstarf eykur sýnileika leikskólans og stuðlar að jákvæðara viðhorfi samfélagsins til leikskólastarfs.

Foreldrafélag starfar við skólann, skv. eigin starfsreglum, sem kynntar eru á heimasíðu skólans.

Sérkennsla

Börn eru eins misjöfn eins og þau eru mörg – einstök hvert og eitt. Öll hafa þau skýr einstaklingseinkenni, sérstaka hæfni og áhuga og sterkan vilja. Það er grundvallaratriði fyrir farsæld þeirra að skólinn hlúi að þeim á þeirra eigin forsendum og forðist að gera sömu kröfur til allra og steypa alla í sama mót. Þar af leiðandi verður Hjallastefnuskóli að leita allra leiða í skipulagi sínu og starfsháttum til að hafa fjölbreytileg verkefni og valkosti fyrir hendi.

Hjallastefnukennarar fagna fjölbreytileikanum innan barnahópsins og telja ekki eftir sér að stíga skrefinu lengra til að mæta hverju barni.

Í flestum tilvikum er sérkennsluþörf mætt innan hvers barnahóps með samþættingu og heiltæku starfi. Þurfi barn sérstaka aðstoð eða sérstök úrræði vegna þroskastöðu, líkamlegs atgervis, hegðunar eða aðstæðna sinna að öðru leyti, metur skólinn með foreldrum hvernig staðið skuli að slíkri aðstoð. Engin ein leið er rétt, heldur ráða þarfir barnsins ferðinni samkvæmt mati þeirra sérfræðinga sem að málinu koma og úrslitavaldið er hjá foreldrum

Leiðarljós leikskóla

Hlutverk leikskólans er að skapa öruggt og þroskahvetjandi umhverfi þar sem allir einstaklingar sem þar starfa, börn og fullorðnir, fá notið sín dag hvern og hafa tækifæri til að hafa áhrif á umhverfi sitt og þroska sjálfraði sitt í lýðræðisumhverfi.

Eftirfarandi leiðarljós úr Aðalnámskrá leikskóla frá árinu 2011 eiga að vísa leikskólum veginn í mótun leikskólastarfs.

- *Leikskóli á að vera lýðræðislegur vettvangur og lærdómssamfélag þar sem starfsfólk, foreldrar og börn eru virkir þátttakendur og hafa áhrif á ákvarðanir um málefni leikskólans.*
- *Starfshættir leikskóla eiga að hvetja til samvinnu og samstarfs milli barna, starfsfólks, foreldra og nærsamfélags.*
- *Leikskóli á að vera félags- og menningarlegur vettvangur þar sem þjóðararfur og gildi íslensks samfélags skipa veglegan sess.*
- *Leikskóli á að vera samfélag þar sem hver einstaklingur nýtur virðingar og leggur sitt af mörkum.*
- *Starfshættir leikskóla eiga að taka mið af umhverfi leikskólans og því samfélagi sem hann er í. Jafnframt á leikskólinn að vera virkur þátttakandi í samfélaginu og hafa áhrif á það.*
- *Leikskólastarf skal byggjast á jafnrétti, virðingu fyrir margbreytileika mannlífsins og öðrum menningarheimum.*
- *Virða skal rétt allra sem þar dvelja, óháð kynferði, bakgrunni, aðstæðum eða getu og leitast við að koma til móts við þarfir allra.*
- *Menntun til sjálfbærni á að endurspeglast í öllu starfi leikskóla í virku samstarfi við heimili og nærsamfélag.*
- *Í leikskóla þarf að finna fjölbreyttar leiðir til samstarfs við fjölskyldur og leita margvíslegra leiða til að koma á framfæri upplýsingum um starfshætti og starf leikskólans.*
- *Starfshættir leikskóla eiga að stuðla að því að börn læri að bera virðingu og umhyggju fyrir öðru fólki, þrói með sér samkennd, tillitssemi og vináttu.*
- *Í leikskóla á að stuðla að því að börn þrói með sér jákvæða sjálfsmynd með því að virða sérstöðu og sjónarmið hvers einstaklings.*

- *Í leikskóla eiga börn að fá tækifæri til að fást við viðfangsefni sem taka mið af áhuga þeirra, styrkleikum og þroska þannig að trú þeirra á eigin getu aukist og hneigð þeirra til náms eflist.*
- *Í leikskóla á að byggja á reynsluheimi barna og skapa þeim merkingarbæra reynslu.*
- *Í leikskóla á að leggja áherslu á sjálfstæði og frumkvæði og hvetja á hvert barn til að taka ábyrgð á sjálfu sér.*
- *Starfshættir leikskóla eiga að stuðla að virðingu barna fyrir náttúru og umhverfi sínu.*
- *Í leikskóla eiga börn að fá tækifæri til fjölbreyttrar hreyfingar og útiveru.*
- *Í leikskóla eiga börn að fá tækifæri til að fást við fjölbreytt verkefni sem bjóða upp á margar lausnir og hvetja til rannsókna og ígrundunar.*
- *Starfshættir leikskóla eiga að hvetja til gagnrýnninnar hugsunar og gefa börnum færi á að virkja sköpunarkraft sinn.*
- *Í leikskóla á að hvetja börn til að túlka og tjá sig á fjölbreyttan hátt, m.a. í gegnum leik, hreyfingu, myndmál, tónlist, tungumál, tölur og tákn.*
- *Í leikskóla á að skapa aðstæður fyrir börn til að leika sér svo að þau fái svigrúm fyrir ímyndunarafl sitt og sköpun.*
- *Starfshættir leikskóla eiga að hvetja börn til að tjá sig og hlusta á frásagnir, sögur, ljóð og ævintýri.*
- *Í leikskóla á að nýta þau tækifæri sem gefast í daglegum samskiptum til að efla íslenska málvitund þar sem börn læra ný orð og hugtök og þróa tungumálið.*

Mat og eftirlit

Leikskólinn Hnoðraholt stendur á hverju ári fyrir umfangsmiklu innra mati sem að nokkru er hluti af reglubundnu innra eftirliti Hjallastefnunnar ehf. svo sem spurningakönnun fyrir foreldra, spurningakönnun fyrir starfsfólk, athugun á lögbundnum gögnum skólans og rekstrarskoðun útisvæðis. Að nokkru er innra matið einungis á vegum leikskólans og er notað innan veggja hans, svo sem gátlistar fyrir foreldraviðtöl, skráning á vali og úrvinnsla úr hópatímaskráningu, einnig hefur bæst við gæðahandbók vegna valsins. Á grundvelli niðurstaðna úr innra mati hver skólaárs vinnur leikskólinn umbótaáætlun. Ítarlega útlistun á innra mati leikskólans og umbótaáætlun má finna í skýrslu hans um innra mat.

Ytra mat á skólastarfinu er í höndum Garðabæjar og Mennta- og menningarmálaráðuneytis. Heilbrigðisyfirvöld kanna aðstæður í leikskólanum reglulega og útisvæðið á að aðalskoðast árlega af faggildum aðila árlega.